

חברותא

באגריס

שמחת השבת והשמיטה

על פי דבריו של הרב מאיר יהודה גץ זצ"ל

שולחן ערוך
נרות שבת
ואין לי הסבר אבל שוב טוב לי עכשיו

מפסיק לרוץ
נושם מעט
...וכמה טוב שבאת כמה טוב שבאת
(ישי ריבו, כמה טוב שבאת)

1 אנחנו כל כך שמחים כשבאה שבת, כדברי השיר "כמה טוב שבאת". יש הרבה מה לשמוח בשבת. במה אתם שמחים כשבאה שבת?

2 ישי ריבו אומר שבשבת הוא "מפסיק לרוץ, נושם מעט". הוא מתכוון שבשבת:

1. יש מנוחה ונחת;
2. רצים לאט יותר ונושמים;
3. רצים לקבל ממתק "פסק זמן";
4. כל התשובות נכונות.

3 "כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בהם וינח ביום השביעי" עיינו בפסוק וענו: מי נח ביום זה?

4 אנו נמצאים עכשיו בשנה שהיא כולה שבת - "שבת הארץ". בשמיטה הארץ נחה, ומי עוד יכול להתפנות ולנוח?

קבלת שבת

5 בכניסת השבת אנו מביעים את שמחתנו בשבת שמגיעה. התפילה שאומרים בכניסת השבת נקראת "קבלת שבת". הרב גץ זצ"ל, רב הכותל, סיפר:

קבלת שבת אצל הכתל המערבי זו חוויה שאין למצוא כמותה בשום מקום אחר בעולם. תורים אומרים שבקוים ליד הכתל בלילות שבת זו הנקודה הרוחנית המרכזית בקוים בארץ, חוויה הנשארת חרוטה בלבם אותה הם נושאים עמם לביתם בקצווי תבל. מאות ואף אלפי איש, רוקדים, שרים ומאושרים בכניסת השבת בכותל המערבי. מי שחווה זאת - לא ישכח זאת לעולם. הרב גץ אומר שגם _____ שבאים מרחוק חשים כך.

6 אז מדוע אנו שמחים ושרים?

מזמור שיר ליום השבת - אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא:
פנים חדשות באו לכאן בואו ונאמר שירה. (מובא בבבלי, כתובות ז ע"ב, בדברי התוספות)

שלום לך אורחת / רבקה אליצור

שלום לך אורחת
שלום לך שבת
חיכינו חיכינו
סוף־סוף הינה באת
הבית שטפנו
פרחים לך קטפנו
פרשנו מפה לבנה על שולחן
הבית נקי כל הבית מוכן
שלום לך אורחת
שלום לך שבת
חיכינו חיכינו
סוף־סוף הינה באת

גם במדרש וגם בשירה המוכר של רבקה אליצור מתברר
שאנו שמחים באורחת המגיעה. הרב גץ זצ"ל מזכיר לנו:
המקבלים בצפת תקנו שירי קדש מיוחדים לקבלת פני
שבת מלקתא ובראשם שירו הנשגב של רבי שלמה
אלקבץ לכה דודי, אשר התקבל בכל תפוצות ישראל.
השלימו:

לכה דודי לקראת _____ פני _____ נקבלה.

7 כשמתכוננים לבואה של האורחת, מכינים בשמחה את

הבית, כמו בשיר. כך נהג הרב גץ זצ"ל:
כבר ביום חמישי בערב הרב היה עורך את שולחן השבת,
וביום שישי בבוקר הוא היה מיטיב את הנרות
(והיה אומר שזה כדי שלאימא יהיה קל להדליק אותם),
ומניח את שתיים עשרה החלות מעשה ידיה של אימא כנגד
שתיים עשרה חלות לחם הפנים ושנים עשר שבטי ישראל.
הרב גם בישל את הדגים לשבת כשאשתו לצידו והיא
מגישה לו את כל התבלינים. וכשטעם מן הדגים החריפים מייד נהרו פניו משמחה ומעונג. הוא נהג לומר:
"אני ממש מרגיש את התבלין ששמו שבת".

איך אתם מתכוננים לשבת האורחת?

8 השבת היא המלכה והיא הכלה שאנו שמחים לקראתה, שרים ומפייטים.

גם לקראת השמיטה אנו שמחים במצווה המיוחדת שאנו זוכים בה אחת לשבע שנים. השמיטה והיא האורחת החשובה
שלנו השנה. בחרו נא אחד מהשירים המופיעים כאן ונסו לחבר בעזרת השיר שבחרתם שיר שמילותיו מתאימות לשנת
השמיטה:

9 נסיים בסיפור שסיפר הרב גץ לילדיו, כפי שמצטטת בתו הגב' לילי הורוביץ:

מעבר להרי החשך היה נהר שנקראו לו סמבטיון, שכל הזמן היה משליך אבנים לכל עבר והיה עולה על גדותיו, ולכן איש לא היה יכול לחצות אותו. ואולם הנהר הזה אינו מחלל את השבת, ולכן מפלגת הסלעים בו נפסקת עם כניסת השבת, כפי שכתוב בגמרא: "סמבטיון מושך אבנים כל ימות השבוע, ובשבת הוא נח". מאחורי הנהר מסתתרים לפי האגדה עשרת השבטים שגלו בגלות אשור על ידי סנחריב, והנהר הזעוף שומר עליהם מכל משמר עד בוא הגאולה. ילדים, אפלו הנהר שמר שבת. שהרי כל העולם נברא על ידי הקב"ה בששה ימים, והשבת היא שבת מנוחה אפלו לנהר הסמבטיון.

אתם בודאי רוצים לשאל אותי מי שמר על עשרת השבטים אם הנהר לא עבד בשבת?! אז תדעו, ילדים, שהשבת היא ששומרה על עשרת השבטים.
מה הייתם רוצים לשאול את הרב גץ אחרי סיפור כזה?
